

Ông Burfin, Pháp Tấn Xả - Sài Gòn, 1962

Trích từ nhật báo Buổi Sáng, số Tết Niên Tân Sửu 1962

Texte bilingue

Proposé par Yann Burfin JJR 65

NDLR : la présente interview de Monsieur Burfin, de l'AFP-Saigon, papa de notre camarade Yann, a été publiée dans le numéro spécial du Têt 1962 du quotidien saïgonnais Buổi Sáng (*Le Matin*). Elle est reprise ici en version originale (en photos) et en français.

Jean BURFIN

Pháp tấn xả (Agence France Presse)

Là một người Pháp lưu trú nhiều

năm ở Việt Nam, có lúc làm cả công chức cho chính quyền Pháp ở đây. Jean Burfin năm nay đã ngoài ngũ tuần giữ chức chủ tịch Hội Thông tin viên ngoại quốc tại Việt Nam cũng không đáng lạ, tuy anh có cho biết một lúc gần đây anh sẽ lui về nghỉ về Pháp.

Trường hợp Burfin bước vào làng báo là một việc khá bất ngờ. Anh cho biết hồi 1932 anh đang chuẩn bị thi thạc sĩ để ra làm giáo sư thì nhận làm «thầy cò» cho một báo tỉnh bên Pháp. Sau đó, anh lần lần viết qua thẻ thao rồi các mục khác. Anh đã ngưng làm báo trong thời kỳ chiến tranh cho đến năm 1956 giữa lúc anh đang làm việc tại Lào thì được Pháp tấn xả gọi làm thông tin viên cho đến nay.

Burfin cho biết anh sắp ra đi nhưng còn giữ nhiều cảm tình của Việt Nam và nhận thấy rằng hiệp làng báo Saigon có bộ mặt tối tân hơn nhiều.

Về vấn đề đào tạo ký giả, ý kiến của anh như thế này :

— Đã có lần một nhân vật trong chánh phủ hỏi ý kiến tôi về vụ này và tôi đã trả lời rằng nếu có phương tiện cũng nên lập ra trường, nhưng ý kiến của tôi là ký giả

(Xem tiếp trang 11)

(Tiếp theo trang 2)

cần có nhiều đức tính mà trường học không thể tạo được. Riêng nước Pháp cũng có lối mười, mười hai trường chuyên nghiệp loại này nhưng những ký giả thành công hơn hết trong nghề đều không phải học những trường đó mà ra.

Burfin có kể ra trường hợp một anh tân sĩ luật tới một tòa án báo hàng ngày xin viết tin tòa. Ông chủ bút không choa mắt vì cái bằng cấp của anh ký giả tập sự, bắt anh phải làm thử một thời gian. Kết quả : không nhận vì ông tân sĩ luật không làm sao có được những nhận xét mà độc giả đòi hỏi. Ngược lại, Burfin cũng có kể vài trường hợp những ký giả xuất sắc mà không có bằng cấp cao, không có học trường chuyên nghiệp.

Theo Burfin, lập trường đào tạo ký giả cũng là việc nên làm, nhưng ký giả muốn thành công trong nghề thì phải có những đức tính như : tò mò, cầu tiến, khiếu viết văn và yêu nghề.

Comme Français ayant résidé de longues années au Viet Nam, et ayant été également fonctionnaire au sein de l'administration française en ce pays, Jean Burfin a été président de l'Association des correspondants de la presse étrangère au Viet Nam, bien qu'il ait fait savoir qu'il quitterait dans un futur proche ce pays pour rentrer en France.

Monsieur Burfin est entré dans le monde de la presse dans des circonstances assez inattendues. Il nous a raconté qu'en 1932, alors qu'il préparait son agrégation pour devenir professeur, il a accepté de coopérer à un journal français de province. Ensuite et graduellement, il est passé à la rubrique des sports puis à d'autres

rubriques. Il a cessé de travailler dans la presse durant la guerre, jusqu'en 1956, lorsque, travaillant au Laos, il a reçu la proposition de l'Agence France Presse d'être son correspondant local jusqu'à maintenant.

Jean Burfin nous a fait savoir qu'il va incessamment être sur le départ, mais qu'il ressent beaucoup d'affection pour le Viet Nam, et qu'il a constaté que le monde de la presse vietnamienne s'est beaucoup modernisé.

En ce qui concerne la formation des journalistes, il pense ceci : « Un membre du gouvernement (vietnamien) m'a une fois demandé mon avis sur ce point, et j'ai répondu que si les possibilités en existent, il serait bon de disposer d'un centre de formation des journalistes. Néanmoins je crois que les journalistes doivent disposer de qualités qui ne peuvent être fournies par la formation. La France dispose pour sa part de 10 ou 12 écoles de journalisme, mais les journalistes ayant connu le plus de succès n'en sont pas issus. » Burfin a cité le cas d'un diplômé de droit désirant coopérer à la rubrique « justice » d'un journal. ; le rédacteur en chef, nullement impressionné par le diplôme du candidat, a exigé une période d'essai. Le résultat fut que ce candidat n'a pas été retenu, car il n'a pas rédigé ce qu'attendaient les lecteurs en réalité. Monsieur Burfin a cité *a contrario* le cas d'excellents journalistes non diplômés et ne sortant pas de centres de formation au journalisme.

Selon Jean Burfin, il est certes recommandé de mettre en place un centre de formation au journalisme, mais les journalistes désirant réussir dans le métier se doivent de disposer de certaines qualités telles la curiosité intellectuelle, le désir de progresser, l'art de la rédaction, et l'amour du métier.

